

Skvarbaus proto išminčiai, bet — LIETUVIŠKI NEBYLIAI

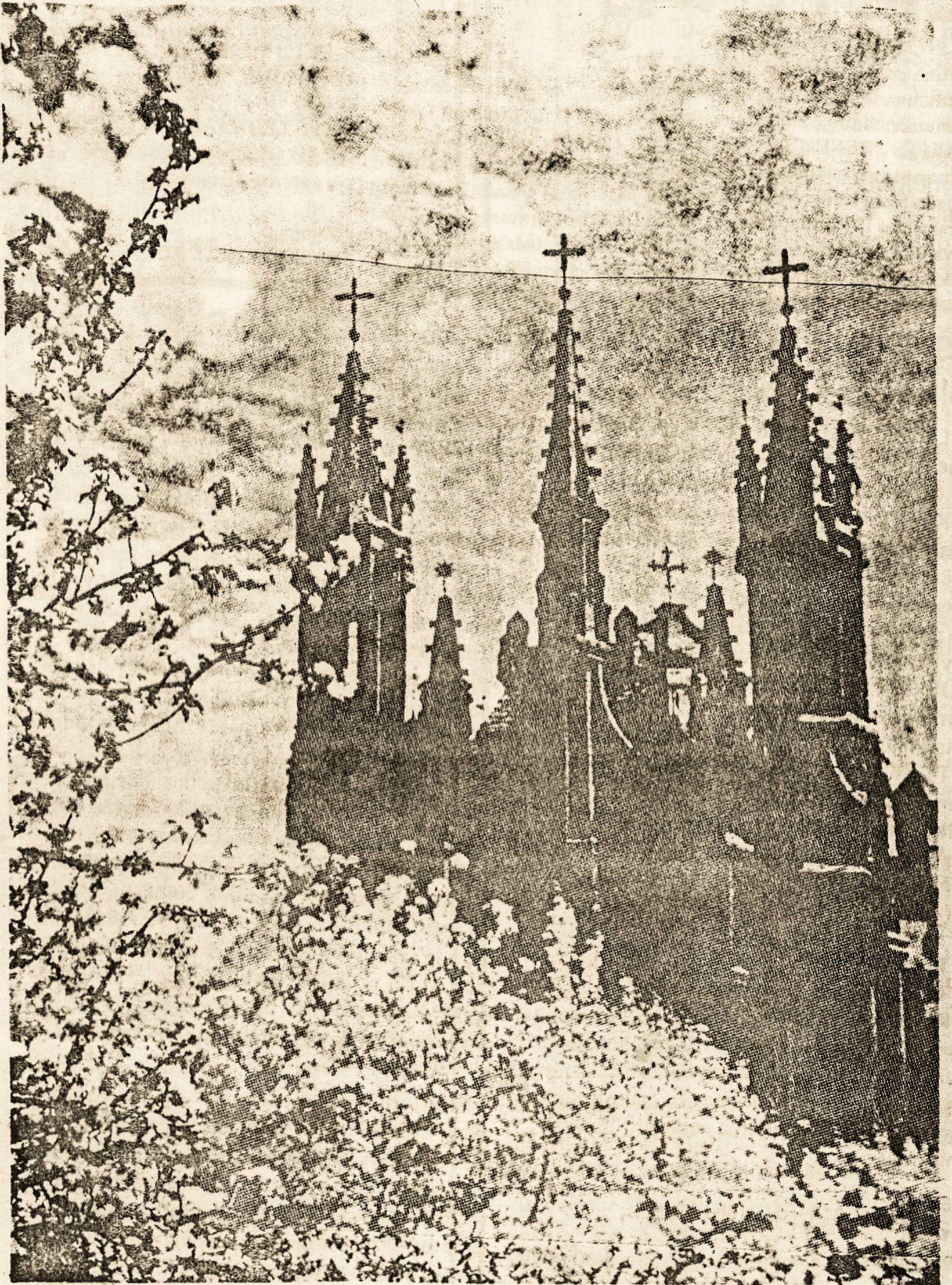
— Šios savaitės antradienio "Drauge" mūsų bendradarbis B. Stundžia aprašo Toronte įvykusį simpoziumą, svarsčiusį temą: "40 metų išėivijoj ir kas toliau". Tarp daugybės intriguojančių minčių tame reportaže užtikome ir tokį sakinį:

"Spauda atliko didelį lietuviybės išlaikymo darbą, bet laikraščių ir žurnalų kalba suprastėjo ir jų kultūrinis lygis eina žemyn".

Anot korespondento B. Stundžios, tokį maždaug tvirtinimą padaręs vienas iš simpoziumo kalbėtojų, prof. dr. A. Klimas. Prileiskime, kad korespondentas tiksliai atpasakojo prelegento mintį: pagaliau, mums tai šiuokart visai ir nerūpi. Pasižiūrėkime į tą sakinį, kaip į tam tikrą nuomonę apie mūsų spaudos padėtį, nesvarbu, kieno ji būtų ir ar ją tokią iš viso kas nors pareiškė ar nepareiškė.

Ir tada būkime atviri iš karto pripažinti (ir prisipažinti): tas sakinytis teisingas. Mūsų spauda iš tikrųjų atliko didelį lietuviybės išlaikymo darbą, jos kalba iš tikrųjų suprastėjo, jos kultūrinis lygis iš tikrųjų eina žemyn. Prie šios tiesos nei ką pridėsi, nei ką atimsi. Nebent užsimanytumėi irtis toliau ir pasvarstyti klausimą: kodėl šitaip yra, t.y. kodėl dalykai tokie, kaip anuo sakiniu tvirtinama?

Bet ir čia didelės mįslės nėra. Pradėkime nuo galo. Kodėl mūsų laikraščių ir žurnalų kultūrinis lygis eina žemyn? Tai ganėtinai aišku. Spaudos kultūrinį lygį lemia joje bendradarbiaujantieji kultūrininkai. Mūsų vyresnioji kultūrininkų karta, mokslus išėjusi Kauno ar Vilniaus universitetuose ir gal paskutiniaisiais nepriklausomybės ar pirmaisiais tremties metais juos dar gilinusi užsienio universitetuose, jau sparčiai traukiasi iš šio pasaulio, tuo pačiu, žinoma, palikdama didžią spragą ir spaudos puslapiuose. O ką, argi nėra kam tos spragos užkišti? Argi neturime kultūrininkų tarp jaunesniųjų? — Turime — ir dar kiek. Tik visa bėda, kad tie jau išėivijoje, subrendę kultūrininkai, visą akademinį pasirošimą gavę Amerikos (ar Vakarų Europos, ar Australijos) universitetuose (ir — o laimingieji. — iš kultūrinio ar mokslinio darbo neretai net duoną pelnantys), dažnu atveju betgi stokoja vieno labai svarbaus dalyko: jie nebemoka pakankamai lietuvių kalbos. Ir kuo jaunesnis jų amžius, tuo ši stoka ryškesnė.



VILNIUS PAVASARĮ.
Šv. ONOS BAŽNYČIA, STATYTA XVI ŠIMTMETyje.

Jie nebemoka tėvų kalbos tiek, kad galėtų ją išreikšti aukšto lygio kultūrinės mintis. Ir nebemoka jos dėl to, kad universitetiniame lygyje visai nėra jos ir studijavę. Visos jų išėitos studijos, lankytos paskaitos, "išzubrytos" mokslinės knygos, jų pačių rašyti ir rašomi akademiniai darbai, jų kasdieniniai pokalbiai kultūriniais klausimais su profesijos kolegomis ir studentais — visa tai jiems vyko ir vyksta dažniausiai neleituvų kalba. Nebūdami pratę galvoti ir rašyti lietuviškai, jie, nors ir būdami labai išmintingi, nevaldo pakankamai to "jrankio", kuris reikalingas tai jų išminčiai perkelti į lietuviškosios spaudos skiltis. Taigi, jei jaunesni kultūrininkai dėl "techninės kliūties" mūsų spaudoje bendradarbiauja

kas kartą vis mažiau, o vyresnieji, tos kliūties nežiną, baigia išsikraustyti į kitą pasaulį, tai ko stebėtis, kad tuo pačiu "eina žemyn" ir spaudos kultūrinis lygis? Kaip gi gali jis nesmukti, jei smunka skaičius asmenų, pajėgiančių rašyti kultūringus straipsnius lietuviškai?

O dėl ko suprastėjo spaudos kalba? Kai kas galbūt dar ginčysis, ar iš tiesų ji suprastėjo. Tokiam netikėliui patartu me paimti vieną išėivijoje ir vieną okupuotoje Lietuvoje išleistą laikraštį (ar žurnalią, ar knygą...) ir palyginti juodu kalbos atžvilgiu. Ar pasakysim didelę naujieną, jei tvirtinsim, kad jis tikriausiai pastebės skirtumą — ir turbūt ne mūsų leidinio naudai? Nekalbam

(nukelta į 3-čią psl.)

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 60.000

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 120.000

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios)

Už skelbimų kalbą ir turinį Redakcija neatsako.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, perlaidas, ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca – CEP. 03124

São Paulo – Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial – Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 1.500

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

Į tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 100.000

mokami už skilties (Coluna) centimetru Cr\$. 5.000

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 66

ŽINIOS IŠ VYSKUPIJŲ

VILNIUS. RRT įgaliotnis Petras ANILIONIS neleidžia dirbti vyskupo Julijono STEPONAČIAUS patvirtintai Vilniaus arkivyskupijos Kunigų tarybai ir Konsultorių kolegijai. Jis pasiūlė arkivyskupijos valdytojui kun. Algirdui GUTAUSKUI sudaryti kompromisinę Kunigų tarybą ir Konsultorių kolegiją: iš vyskupo patvirtino Konsultorių kolegijos sąrašo už Kybartų bažnyčioje kun. S. TAMKEVIČIAUS suėmimo metinėse pasakytą pamokslą išbraukti kun. Joną LAURIŪNĄ, kun. Algimantą KEINĄ išbraukti kaip reakcingą ir buvusi TTGKK narį. Iš Kunigų tarybos išbraukti kun. Kazimierą ŽEMĖNĄ, kad būtų vietos įtraukti valdžiai palankius kunigus. Mons. Juzefas OBREMSKI pasitraukė iš kunigų tarybos.

Panaši reorganizacija laukia ir Panevėžio Kunigų tarybos bei Konsultorių kolegijos. Net bemaž ištisai įgaliotinio įstaigos sudarytos Kunigų tarybos yra paralyžuotos – nieko neveikia, nesudaryti statutai. Tarybą posėdžiui turi kvieisti vyskupas ar valdytojas, bet jis gali ją kvieisti tik suderinęs su įgaliotiniu. Su įgaliotiniu reikalaujama suderinti ir svarstomus klausimus.

KAM TAI NAUDINGA?

Pasirodžius "Kronikai", kaip ir reikėjo tikėtis, sunerimo valdiški bedieviai, Kulto reikalų įgaliotinis kreipėsi į vyskupus, kad jie likviduotų "Kroniką". Vyskupai paaiškino, kad "Kronika" gimė be jų žinios ir apskritai jie nežino, kas ją leidžia. Nepasisakius šiam bandymui, saugumas pradėjo kratas ir areštus, pasiūlyė teismai ir skaudūs nuosprendžiai – keli asmenys neteko laisvės. Saugumiečiai stengėsi užmegzti dialogą su kunigais, kuriuos jie įtarė, galinčiais turėti ryšį su "Kronika", įrodinėjo jiems, kad "Kronika" natarnauja Bažnyčiai, tuo labiau valstybei, o tik sunkina Bažnyčios padėtį. Ir vis tik, nepaisant persekiojimų, kraty tardymų, areštų, nelengvomis pagrindžio sąlygomis "Kronika" eina toliau, tačiau saugumietiška propaganda taip pat kai ko atsiekė

– atsiranda kunigų, patikėjusių eilės metų propaganda ir, sunku paaiškinti, nuoširdžiai, ar tam tikrais tikslais pasisakančių prieš minėtą leidinį.

1985 m. vasario mėnesį Vilniuje, veddamas kunigams rekolekcijas, prieš "Kroniką" aštriai pasisakė Turgelių dekanato dekanas kun. Kazimieras VAIČIONIS. Pasak jo, šitas leidinys prieštarauja evangelinei meilės dvasiai, kritika užgauna ateistus. Kun. K. VAIČIONIS savo kalboje smerkė parašų rinkimą, protestus, memorandumus, teisių gynėjus. Pagal kun. K. VAIČIONĮ, skriaudžiamasis iš meilės skriaudikai privalo tylėti ir negali skystis, priešingu atveju, pagalbos šauksmas būtų nusikaltimas prieš meilę. Analogiškai, kai vilkas nešasi avį, piemu vardan meilės vilkui turi tylėti ir ramiai žiūrėti. Vardan meilės chuliganui reikia slėptis už medžio ir negelbėti žmogaus, kai šis jį muša ir spardo... Kun. K. VAIČIONIS nepripažįsta savignyos teisės tikintiesiems ir Bažnyčiai. Kažin ar tokia "meilė" yra evangelinė meilė, kai neginamos brangios vertybės. "Tas laisvės nevertas, kas jos negina", – užrašyta viename paminkle.

Abejotina ar tokia "meilė" palaikytų Kristus. Fariziejams Jis turėjo aštrų žodį – "pabaltinti karstai", "veidmainiai". Į šventyklą susikrausčiusiems pirkliams Jis parodė rimą... užstojo apaštalus nuo fariziejų, kaltinusių juos subatos pažeidimu, bet apaštalai skynė ir valgė varpas. Alkanas turi teisę valgyti. Užstojo puolusią moterį – gynė žmogaus teisę į gerą vardą. Jis gynė vaikelių teises, griežtai pasisakydamas prieš nekaltų sielų papiktintuos... Evangelija nepataikauja blogiui. Ji giria šv. Krikštytoją, kai jis, gindamas šeimos šventumą, "įžeidė" paleistuvį Brodą ir už tai turėjo mirtį. Panašiai elgėsi ir apaštalai. Apaštalam buvo liepta nekaltinti apie Kristų, bet jie atsakė, kad "Dievo reikia labiau klausyti negu žmonių".

Pagal kun. K. VAIČIONĮ, nusikaltimu prieš meilę būtų galima apkaltinti ir Pietų Afrikos Bažnyčią, kovojančią už negrų teises, ir Čilės dvasininkus, solidarizuojančius su režimo aukomis, kenčiančiomis koncentracijos stovyklose... Visi privalome žinoti, kad smerkti veiks-

mą dar nereikia smerkti asmenį. Veiksmas gali būti smerktinas, bet asmuo, jį atliekantis, visada lieka vertas pagarbos. Tačiau iš pagarbos asmeniui jokių būdų negalima sutikti su jo netinkamu elgesiu. "Man draugas yra SOKRATAS, man draugas – PLATONAS, bet didžiausias draugas yra tiesa; – taip buvo sakoma jau senovėje. Gerbiamas kunigas nepribažįsta teisės kitiems protestuoti, sau gi daro išimtį – protestuoja prieš ginančius tikinčiųjų teises...

Kam naudingi tokie protestai? Bažnyčiai ar tiems, kurie kovoja prieš Bažnyčią?

JEHOVOS LIUDININKAS

Paulius Matukas "Valstiečių laikraščio" 40 nr. rašo apie kariuomenėje atsisakiusį tarnauti Jurbarko rajono Viešvilės kaimo gyventoją Arūnų Usvaltą. 1984 m. lapkričio 18 d. tas 24 metų amžiaus vaikinys nepasirodė komisariate, o vėliau pareiškė netarnausiąs kariuomenėje, nes imti ginklą į rankas draudžia Jehovos liudininkų tikėjimas. Liaudies teismas š.m. sausio 11 d. A. Usvaltui paskyrė 2,5 metų laisvės atėmimo. P. Matukas pripažįsta, kad A. Usvalto istorija sujaudino jurbarkiečius. Esą vaikiną pasodintas kalėjimui už savo religinius įsitikinimus. P. Matukas aiškina, kad tarnauti kariuomenėje yra kiekvieno piliečio pareiga, užtikrinta 63-čiuoju konstitucijos straipsniu. Esą gali tikėti ar netikėti į Dievą, bet pilietinę savo pareigą turi atlikti. P. Matukas nelaiko rimtu pasiteisinimu A. Usvalto teisme padaryto pareiškimo: "Nenoriu prisidėti prie žudynių, kurios vyksta pasaulyje. Atsisakydamas imti ginklą į rankas, prisidedu prie taikos".

V.Kst.

1984 m. gruodžio mėnesį pasirodė "Aušros" Nr. 46/86. Leidinyje spausdinamas Vatikano Valstybės sekretoriaus laiškas vyskupui Julijonui STEPONAČIUI, politkalinių laiškas iš lagerių ir tremties. Grupė Lietuvos tikinčiųjų dėkoja zalcburgiečiams, kurie 1984 m. Zalcburge, kur lankėsi LTSR Kultūros Ministro J.BIELINIO delegacija, pareiškė tikrą ir nuoširdų norą padėti Lietuvos tikintiesiems, dėkoja visiems broliams ir sesėms užsienyje, kurie petijomis, memorandumais TSRS ambasadai kečia sąžinės belaisvių vargus ir religinius persekiojimus. Leidinyje aptariama lapkričio 15-16 d.d. Vilniuje vykusio ateistų konferencija: "Krikščionybė Lietuvoje; socialiniai klausimai ir politiniai aspektai", baigiama spausdinti Tarybų Sąjungos demokratinio judėjimo programa.

L i e t u v i, neužmiršk, kad: kun. Alfonsas SVARINSKAS, kun. Sigitas TAMKEVIČIUS, kun. Jonas-Kastytis MATULIONIS, Romas ŽEMAITIS, Vladas LAPIENIS, Jadvyga BIELIAUSKIENĖ, Doc. Vytautas SKUODIS, Gintautas IEŠMANTAS, Povilas PEČELIŪNAS, Julius SASNAUSKAS, Antanas TERLECKAS ir kiti neša nelaisvės pančius, kad tu galėtum laisvai tikėti ir gyventi.

FÁBRICA DE GUARDA – CHUVAS

Guarda Chuvos de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas. tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas,104 · V. Prudente · Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

CIRURGIOES DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

SKVARBAUS PROTO IŠMINČIAI

Čia apie vieno ar kito leidinio turinį, jame reiškiamas mintis (kurios gali būti ir tenyškščiame, ir čionyškščiame leidiny nevykusios.), o tik apie to turinio kalbinį rūbą, tų minčių žodinę išraišką. Ir jei mums čia kas primins okupuotos tėvynės spaudoje pasitaikanti rusicizmus, tai jam pasakysime štai ką: tuose rusicizmuose iš tiesių nieko dora, bet jie nėra iš tolo nenustelbia visos tėnyškštės kalbos gyvumo, lankstumo, spalvingumo, žoddingumo, natūralumo.

Kitaip ir būti negali. Tėvynėje, nors ir okupuotoje, gyvena vienam plote susikoncentravę daugiau lietuvių, negu bet kurioje laisvojo pasaulio tautiečių kolonijoje: tie lietuviai nuo vaikų darželio iki universiteto eina mokslus gimtąja kalba, nors ir su apgailėtinomis rusų kalbos įbrukomis; jiems ir kasdieninio gyvenimo sukūryje — taigi, darbovietėje, turguje, pasilinksminimo vietose — tos lietuvių kalbos pakanka, ir yra jiems pirmoji ir pagrindinė komunikacijos priemonė. O mums išėiviams? Mums ypač nepensininkams, lietuvių kalbos vartojimo plotas dažniausiai susitraukęs tik į intymią šeimos ir draugų (kai kurių, ne visų) aplinką; kai kam dar prisideda laisvalaikio visuomeninė veikla ar vienos kitos lietuviškos knygos paskaitymas. Bet daug ir vis daugiau tarp mūsų atsiranda tokių, kurie net ir šeimoje nebegali pilnai išsiversti gimtąja kalba: su žmona ar vaiku lietuviškai dar susikalba, bet, žiūrėk, su žentu, marčia ar anūkėliais — jau ne. Nykstant lietuvių kalbos vartojimui gyvenamoje aplinkoje, savaimė didėja pavojus jos gyvastinai ir kiekvieno atskiro jos vartotojo sąmonėje. Kalba yra kolektyvinis reiškinys; mes ją puoselėjame ir turtinam, vieni kitus sekdami ir vieni iš kitų mokydami. Bet kai sektini pavyzdžiai miršta, o "mokytojai" vis prastėja, ar nuostabu, kad menkėja ir mūsų gimtosios kalbos įgūdžiai, apsitraukiantys ne vartojimo rūdėmis ir nebeatnaujinami iš gyvųjų kalbos versmių?

Galop lieka trečiasis ano sakinio teigimas, kad mūsų spauda vis dėlto atliko didelį lietuviybės išlaikymo darbą. Tai vienintelė "nepesimistinė" to sakinio mintis; tuo pačiu turbūt niekas jos neginčys ir nereikalaus paaiškinimo, kodėl tai teisybė.

Tad grįžkim prie "kritinės" minėto sakinio dalies, prie joje išsakyto kaltinimo mūsų spaudos kultūriniam lygiui ir jos kalbai. Taigi, pripažinome, kad tas kaltinimas daugmaž teisingas, bet iš to niekas džiaugsmo nepeša. Priešingai, darosi gaudu ir liūdna — ypač jaunesnio amžiaus spaudos darbuotojai, ketinusiems nors dar pora dešimtmečių išbūti

lietuviškojo žodžio tarnyboje. Kai pagalvoji, jog tas žodis daugumai vis tolsta ir svetimėja, norom nenorom atsistoji prieš klausimą: ar verta? ir — kas iš to?

Jaunas lietuvis laikraštinkas žvelgia į ateitį, pasvarsto, kas jo "karjeroj" bus už 20 ar 30 metų. Ir ką jis mato? Ogi tą patį, ką ir Jūs, mielieji skaitytojai, pažvelgę į savo vaikus ir anūkus, pasiklausę, kaip jie šneka lietuviškai, pasikaitę jų Jums lietuvių kalba parašytus laiškus (jei iš viso dar jie drįsta ką nors jį rašyti). Koks tas, apskritai imant, jų kalbos lygis? Jų išvedžiojimų nereikia. Tai tokių, va, skaitytojų "reikalavimus" ne per tolimiausioj ateity turės tenkinti lietuviško laikraščio leidėjai bei redaktoriai, žinoma, jeigu nebus pirmiau nutarę visą tą "kromą" uždaryti. Ir argi tai nėra liūdinanti mintis?

Tragiškiausia betgi štai kas: pats vienas net ir su geriausiai norais nieko nepadarysi, visos generacijos neišmokysi lietuvių kalbos taip, kaip tu pats iš pasakutiniųjų stengiesi ją išmokyti. O "susitaikyti su esama padėtimi" ir darbuotis laikraštyje, kurį žinai "einant žemyn" tiek kultūrinio, tiek kalbinio lygio atžvilgiu, — irgi ne pagal kiekvieno nervus ir temperamentą. Tai ką daryti? Nei bėgti, nei rékti.

Ir kas galų gale dėl viso to kaltas? Ogi tik komunistai, nežmoniškai ir prievartos būdu mūsų tautą perskyrę į dvi nelygias dalis. Jei tos perskyros nebūtų, klausimas kiekvienam savaimė išsprendtų: kas su lietuvių ir kam gyvosios kultūros šaltiniai, tas į Lietuvą, o kam svarbiau tokie reikalai, kurių tėvynėje nėra, tas tegu manosi kaip nori išėivijoje. O dabar, "į tėvynę grįžti mums vartus užkėlė nedraugai pikti..." Teprasmenga į pragarą tie sovietiniai žvėrys.

M. Dr.

"Draugas"

NAUJOS KNYGOS

Česlovas Grincevičius. Vidudienio varpai. Pasakojimai ir pasakos. Chicago: Lietuviškos knygos klubas, 1985. Aplankas ir viršelis dail. Ados Sutkuvienės. 119 psl. Kaina — 6 dol. Gaunama "Drauge".

Gražiai išleista, naujausia Česlovo Grincevičiaus knyga susideda iš dešimt pasakojimų. Pirmieji keturi rišasi su sovietine Lietuvos okupacija. "Pirmasis sniegas" vyksta Kaune prie Rotušės — čia, tarp kitko, susipažįstame su simpatingu šunimi Pūku. "Bažnyčios statytojas" savo struktūra prilygsta romano santraukai. "Vidudienio varpai" parašytas iš našlės Mykolienės stebėjimo taško. Skaitytojo atmintin įsismelks tapy-

biškai kuriamas vaizdas bažnyčioje: Sekminių varpai sukvietė žmones, nors klebonas ir vargonininkas suareštuoti. Zakristijonas pagarbiai atneša ir ant altoriaus patiesia Sekminių mišų arnotą. Prasideda mišų maldos, į kurias visi jungiasi. Zakristijonas Vaitiekus areštuojamas "už kurstymą prieš valdžią". Vėliau bažnyčios durys užrakinamos ir užkalamos, o pavasarį uždaroma ir nauja varpinė. O tačiau Sekminių vidudienį Mykolienė vėl išgirsta varpus. Kitas jau trus pasakojimas, "Tyrlaukių rožė" prasideda ir baigiasi Lenos upės slėnyje (tėvams, bandžiusiems ją sulaukyti, kad neitų į stotį ieškoti suimto vyro, nuotaka atsakiusi: "Ar svarbu, kur subrendusi dukra išvažiuoja? Į kitą parapiją ar Sibirą?") Čia rašytojas taupiu žodžiu tradicinės liaudies pasaulėjautos motyvą pasitelkia naujai šurpiai tikrovei išreikšti).

Pasakojimas "Prasilenkę žodžiai" vyksta jau Amerikoje ir sukasi apie dailės premiją bei spausdintą žodį. "Našlės skatikai" vyksta Lietuvoje ir pasakojimas stipriai psichologiškai motyvuotas. "Nuostabus atsitikimas" vyksta Sandūnuose ir Michigan City ir turi tikrai grašknią atomazgą. "Nusisekęs rytas" yra linksmas pasakojimas apie grafą Tiškų ("aš juk visada sakiau, kad už mūsų poną nėra geresnio visam sviete"). "Vilniaus laikrodžiai" ir "Kėdainių ožka" sukasi apie bokšto laikrodžius. Šiedu pasakojimai yra padavimo pobūdžio, jie vyksta prieš kelis šimtus metų legendinėje Lietuvoje. Juose ypač gausu veiksmo ir spalvingų charakterių veikėjų, įskaitant ir savanaudį katiną Niurną.

Knygos korektūra atidžiai skaityta. Naujasis pasakojimų rinkinys patrauks skaitytoją ne tik įvairia tematika, elegantišku stiliumi, bet galbūt labiausiai autorius sugebėjimu žaismingai kalbėti apie svarbius dalykus — tokiu būdu daugialypė žmogiška, o ypač lietuviška partitiz integracija į vieną skvarbų, bei šiltą, rašytojui būdingą meninį žvilgsnį į pasaulį.

Algirdas Landsbergis. Vaikai gintaro rūmuose. Trijų veiksmų drama. Chicago: Ateities literatūros fondas, 1985. 80 psl. Aplankas Vytauto O. Virkau. Kaina — 7 dol. Gaunama "Drauge".

Šis mūsų dramaturgo Algirdo Landsbergio veikalas 1981 metais laimėjo JAV LB Kultūros tarybos skelbtąjį dramos konkursą. Jo išleidimu pasirūpino ir iššomis parėmė a.a. Andriaus M. Cieminio, 1984 m. Rochesteryje mirusio režisieriaus ir kultūros darbuotojo, bradrabiai ir bičiuliai, norėdami "kad jis būtų paskata ir kitiems puoselėti mūsų kultūrai labai reikalingą gyvosios scenos darbą".

LIETUVIŲ KULTŪROS KURSAS

Per praėjusias tris savaites Arvydas Žygas toliau tęsė pamokas apie turtiną mūsų kultūros lobyną, kalbėdamas apie lietuviškas šeimos tradicijas. Antradienio ir ketvirtadienio paskaitas skyrė lietuvių liaudies kalendorinėm apeigom ir dainom, o šeštadieniais kalbėjo apie šeimos šventes ir papročius.

Kalendorines lietuvių liaudies apeigas galima skirti į du pagrindinius ciklus; į apeigas, kuriomis stengiamasi paruošti derlių, jį padidinti, ir į apeigas lydinčias derliaus nuėmimą. Pirmąjį ciklą sudaro žiemos ir pavasario šventės, o antrasis ciklas prasideda su vasaros darbais ir baigiasi su rugiapjute ir derliaus nuėmimo šventėmis, vadinamomis "užbaigtuvėmis". Pirmiausia, Arvydas kalbėjo apie žiemos ir ankstyvo pavasario šventes, kurios tautosaka susidarė iš papročių ir apeigų susijusių su saulės atogrąža. Pačios svarbiausios lietuvių liaudies šio metų laikotarpio šventės buvo Kūčios-Kalėdos, Užgavėnės, Pusiaugavėnis ir Jurginės (Šv. Jurgio šventė).

Išgirdome apie Kūčių vakarienės papročius, ateities būrimus, žaidimus, tikėjimus ir dainas. Arvydas pasakojo, kaip jau kelinti metai renkasi su draugais po "Bernelių mišius" ir iki pat Kalėdų aušros smagiai atkuria šios senovėje sukurtus liaudies papročius. Toliau, girdėjome apie linksmas užgavėnių pramogas: persirengėlių ir kaukininkų pasivaikščiavimus, "Lašininio" ir "kanapinio" kautynes, vaidybinio pobūdžio išdaigas, užgavėnių valgius, būrimus ir dainas. Skaidrėse matėme užgavėnių kaukes ir kalbėjome apie jų reikšmę lietuvių liaudei, bei lyginom su mums žinomus "Carnaval" papročius.

Žiema buvo laikoma piktyjų dvasių siautėjimo laiku, pavojingu žmogui, gyvuliams ir laukams. Jausdami artėjančio pavasario pradžią, ir patys žmonės jungdavosi į žiemos demono naikinimo kovą. Persirengėlių, bei įvairių kaukininkų triukšmingas pasilinksminimas seniau reiškė piktyjų dvasių baidymą iš žemės. Kūčių ir Kalėdų papročiai išreiškė liaudies džiaugsmą "motinos saulės" sugrįžimu ir šviesios vilties dėl sekmingų bei vaisingų naujųjų metų.

Kalėdų dainose dažniausiai dainuojama apie būsimas piršlybas ir vestuves. Daugelyje jaunimo gyvenimą atspindin-



VIX a. Užgavėnės Lietuvoje

čių Naujųjų metų ciklo dainų mergelės ir bernelio santykiai liečiami netiesioginiai – jie išreiškiami paukščių, gyvūnų ir augalų įvaizdžiais. Pavyzdžiui bernelis ir mergelė dažnai poetizuojami, lyginami su bitele ir bitinėliu. Bitutė skraidė po žalias girias, po dobilynus, lipdo korelius, neša medulį, o mergelė, balta lalijėlė, vaikščioja po tėvulio dvarą, taiso šilkelius, siuva sukneles. Tad šiose dainose apdainuojama bitelė yra poetiški įvaizdis, pabrėžiantis mergelės darbštumą. Jaunimo gyvenimas atsispindi net tokiose senosios pasaulėžiūros atgarsių turinčiose dainose, kaip dainoje "Atbėga elnias devyniaragis".

Šioje dainoje sakoma, kad elnias į vandenį žiūri, ragelius skaito – ant jo galvos devyni ragai, dešimta šakelė; ant kiekvieno ragelio stebuklingasis pasaulis: jaunimas šoka; atvažiuoja svečias senelis Kalėda su auksiniais ratais, šilkiniais botagais ir atveža žmonėms dovanų; ant šakelės kalviai kala stebuklingas aukso ir sidabro dovanėles. Visa tai simbolizuoja žmonių džiaugsmą saulės sugrįžimu ir jos jėga, su kuria atgaivina sušalusią, numirusią žemę žiemos glėbyje. Daina baigiasi posmais, kuriuose minima rūtelė, atseit daroma užuominą į mergelę ir vestuves:

*Kalėdų rytą rožė inžydo, lėliu Kalėda,
Kalėda*

Sekminių rytą dyvai pasidarė...

Atlėkė elnias devyniaragis...

Ant pirmo rago ugnelė degė...

Ant antro rago jaunimas šoka...

Ant trečio rago povas vaikštinėjo...

O ant ketvirto, Kalėda važiaivo...

*Ant penkto rago, dovanas vežė...
Ant šešto rago, sidabras snigo...
O ant septinto, aukselis švietė...
Aštunto rago, šilkiniai botagėliai...
Devinto rago, nauja seklyčia.*

*Tojoj seklyčioj, tojoj naujojoj
Muzika griežia, jaunimas šoka
Vai lėliu, lėliu Kalėda
Devyni rageliai, dešimta šakelė.*

*Kalveliai kala, sliesorėliai lieja
Oi jūs kalveliai, mano broleliai,
Oi Kalėda, mano broleliai
Nuliekit man aukselio kupką
Aš palaistysiu žalią rūtelę
Oi Kalėda, žalia rūtelę.*



Užgavėnių "žydai" Darbėnuose (po I pas. karo)

Kūčių-Kalėdų ciklo dainose yra daug fantastikos, nepaprastai puošnių vaizdų ir stebuklingų įvykių susijusių su labai laukto svečio (t.y. saulės, personifikuota kaip Kalėda) sugrįžimu ir atneštomis dovanomis: šviesą, šilumą ir gyvastingumą žmonėms, augmenijai ir gyvūnijai.

Tarp žiemos ir pavasario kalendorinių švenčių būdavo švenčiamos užgavėnės, kurios užtrukdavo visą savaitę. Užgavėnių papročiai, tautosaka ir žaidimai pabrėždavo, kad žiema jau eina į pabaigą, kad netrukus prasidės pavasaris. Visoje Lietuvoje buvo paplitęs pasivažinėjimo per užgavėnes paprotys; iš gilios senovės tikėjo, kad pasivažinėjimas, išėjimas iš namų užgavėnių dieną turi magiškos reikšmės – padeda žmonių, gyvulių sveikatai, didina javų derlių. Tikėta, kad nuo važinėjimosi ilgumo ir tolimo priklausė linų didumas bei gerumas.

Daugelyje Lietuvos vietų buvo vežiojamas "diedelis" (Rytų Lietuvoje jis vadinamas "čiūcele", Žemaitijoje – "more"). Būdavo paimama sena pavaža, ant jos užmaunamas ratas, prie kurio pritaisomas "diedelis". Pavažą traukiant, ratas pasvirdavo čia į vieną pusę, čia į kitą, paliesdavo žemę ir sukdavosi, o kartu kraipydavosi ir "diedelis", mosikuoda-

Dra. HELGA HERING

MÉDICA – GYDYTOJA
HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 – B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

ADVOCACIA E IMÓVEIS

EDSON DEOMKINAS

Direito CIVIL - Dir. CRIMINAL

Direito TRABALISTA

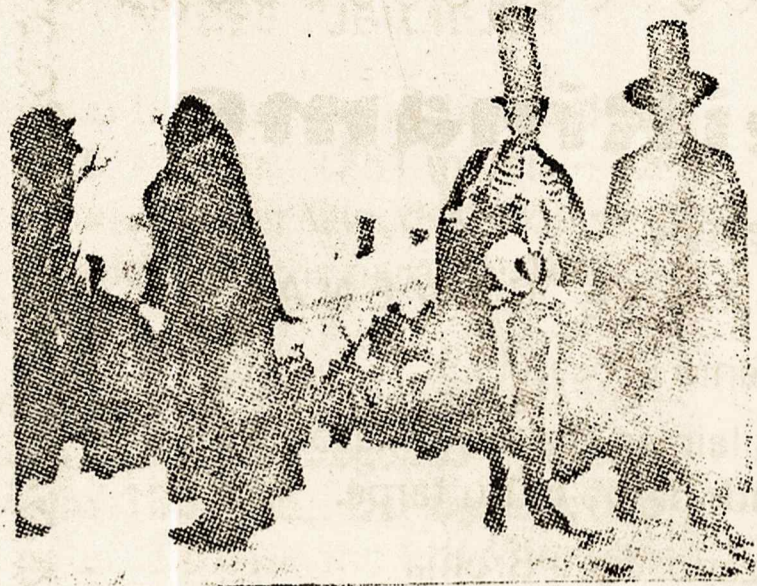
Av. Novo Horizonte, 213 - Conj., 2



COMPRAS - VENDAS -

ADMINISTRAÇÃO DE BENS

FONE: 449-4379 Vila Sacadura Cabral - S. André



Užgavėnių karnavalas Kaune

mas rankomis ir visus juokindamas. Šis žaidimas – vaidinimas turėjo gilią prasmę: pavaža reiškė roges, žiemą, ratas – vežimą, vasarą. Tad pavaža ir ratas yra žiemos ir vasaros simboliai. Pavažos ir rato sujungimu "diedelyje" išreiškiama mintis, kad rogės netrukus bus pakeistos ratais, atseit, šaltos žiemos metas jau baigiasi ir ateina laukiamas pavasaris.

Per užgavėnes Lietuvoje būdavo ir vaidinimų. Tuo metu vaikščiodavo po kaimus įvairiausiai įsipuošę, užsidėję kaukes "čigonai", "ubagai", "velniai", "gervės" ir kt. Tokios šių kaukių vaikštynės buvo lydimos įvairių vaidybinių scenų, kalbų ir dainų.

Žinomiausios šio laikotarpio dainos buvo pasivažinėjimo dainos, skirtos geram linų derliaus užtikrinimui. Užgavėnių dainose kalbama apie ateitį, pavasario ir vasaros darbus. Troškimas padidinti derlių atsispindi linksmoje, triukšmingos užgavėnių nuotaikos kupinoje dainoje "Ak tu, uliaunyke". Šioje dainoje tikima, jog rugiai bus nupiauti, pievos nušienautos, laukai užsėti, daržai apsodyti ir t.t.

Toks pranašavimas senovėje rėmėsi tikėjimu magiška žodžio galia: kas išsako ma dainoje, tai įvyks ir tikrovėje. Todėl kad žmonės įsivaizdavo, kad žiema yra savotiškas demonas, kurį reikia nubaidyti, išvaryti ir sunaikinti, žmonės buvo sukūrę papročius ir dainas kurios pajuokė nevaisingumą, "išgąsdino" žiemą (t.y. kaukėmis) ir išreiškė viltį dėl sėkmingo derliaus užaugimo ir nuėmimo.

MOTERŲ KAMPELIS

Veda Janina Valavičienė

Skaitau "Mūsų Lietuvą", nors ir pavėluotai, nuo pradžios iki galo, nuo pirmo puslapio iki paskutinio. Skaitau kronikas, naujienas, žinias, perspausdintus straipsnius iš Amerikos lietuviškų laikraščių, skelbimus, nekrologus ir ieškau kas galėtų tiesioginiai užjdomauti mūsų lietuvių moterį: ar tai būtų senesnio ar jaunesnio amžiaus. Visos mes mėgstame pasidalinti įvairiomis "moteriškomis" temomis. Šiandien apie lietuviško maisto gamimą, apie rankdarbius, apie madas, ar galų gale šiaip apie lietuvių moteris, kurios dirbo ar dirba mūsų kolonijoje ar plačiame pasaulyje. Esu tikra, kad būtų įdomu turėti tokį kampelį, kur mes moterys galėtumėm pasidalinti savo žiniomis. Norėčiau, kad prie šito darbo prisidėtų visos lietuvių moterys: ir jaunesnės, ir vyresnės. Bus sunku be jūsų pagalbos įvykdyti šitą darbą. Aš esu tikra kad atsiras daug moterų ir mergaičių, kurios norės bendradarbiauti. Jūs galite rašyti lietuviškai ar portugališkai – mes išversime į lietuvių kalbą, ir be to dar duosime galimybę mūsų jaunimui praturtinti savo kalbos žodyną, įsidėmėt naujus žodžius lietuviškuose maisto receptuose. Ar jums neatrodo, kad tokiu būdu mes galėtumėm praturtinti mūsų laikraštį? Ar nebūtų įdomu parašyti apie mūsų išgyvenimus, naujas pažintis, keliones po Lietuvą? Ką mes ten naujo pamatėm, kaip dabar ten rengiasi moterys, kokį maistą ten dabar žmonės valgo? Mes nekalbėsime apie politiką, apie rūpesčius, nesusipratimus, nesibarsim ir nekritikuosim kitų žmonių pastangų ir darbų, mes rašysim grynai apie tai kas įdomu mums šeiminkams moterims. Aš manau, kad mes turime labai daug, jau amželij sulau-

Ta žiemos ir vasaros kova vėliau pakeitė kova tarp pertekliaus ir pasninko, kuri buvo simbolizuojama vaidybiniuose dvikovoje tarp "Lašininio" ir "Kanapinio".

(bus daugiau)

kusių, mūsų mamų ir senelių, kurios irgi mielai pasiskaitys ir galbūt prisidės prie mūsų darbo kokių nors senai pamirštu receptu, ar papasakos apie kokį įdomų senovišką paprotį?

Mūsų pareiga yra perduoti viską kam mes žinome ir mokame mūsų jaunajai kartai, mūsų jaunimui. Mes neturime teisės nusinešti visas savo žinias ir patyrimus į... kapus.

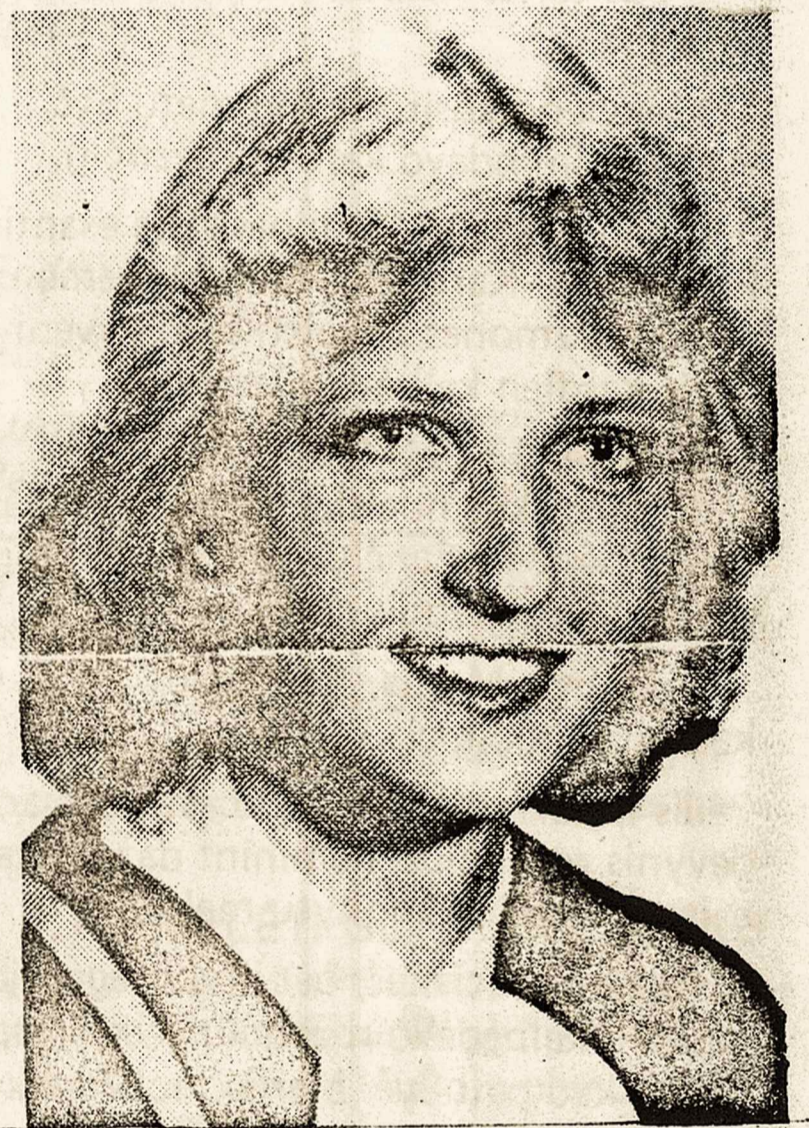
Prisidėkite prie šito darbo. Laukiu pasisakymų, patarimų, sugestijų. Pradžiai, manau, kiekvieno mėnesio paskutinei savaitei, medžiagos užteks, jeigu būtų didesnis susidomėjimas ir turėsim daugiau medžiagos, gal būtų galima įvesti šitą kampelį ir 2 kartus mėnesį.

Sekantį kartą gausite lietuviškos juodos duonos receptą.

Tad iki sekančio karto

Janina Valavičienė

Al. dos Quinimuras, 447
04068 São Paulo - Capital



Aldona-Kristina Remeikaitė, Pranės ir Pauliaus Remeikių jauniausioji duktė, sėkmingai baigusi Humber College Toronte, Kanadoj ir gavusi LAIDOTUVIŲ DIREKTORĖS diplomą. Tai pirma lietuvaitė gavusi diplomą šioje srityje. Nuotr. P. Rukšio

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Juozas KRUMZLYS	Cr. 60.000
Wanda VALIULIS	Cr. 100.000
Vacys PUTVINSKIS	Cr. 60.000
Valenta DAMAS	Cr. 40.000
Adelė MISIŪNIENĖ	Cr. 50.000
Bronius MECELIS	Cr. 60.000
Kun.Martynas GAIDYS	Cr. 60.000

**LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI
YRA SAVOS TAUTOS GYNĖJAI**

AR JAU TURITE ĮSIGIJE ŠIAS JUOSTELES?

NEW YORKO VYRŲ OKTETAS

SKAMBA DAINA

LEISKIT I TĖVYNĖ

LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ RINKINYS

ŽAVINGOS NAKTYS – Visų mėgiama šokių muzika

GERIAUSIA DOVANA KIEKVIENA PROGA

Rua Juatindiba 28 – Pque da Moóca – Fone 273-0338

"ATOMINIS GINKLAS" KIŠENĖJ

1917 m. gegužės 13 dieną, kai Fatimos bažnyčios varpas skambino Viešpaties Angelui, trys maži piemenėliai nustojo laide, kad sukalbėtų rožančių. Kaip tik tuo metu jiems apsireiškė Švč. Marija, laikydama rankoje rožinį.

Liepos 13, kai Cova da Iria laukuose susirinko apie 4.000 žmonių, laukdami apsireiškimo, vaikai vėl kalbėjo rožančių. Apsireiškusi Švč. Marija jiems trečią kartą pabrėžė:

— Jūs turite kalbėti rožančių kiekvieną dieną Rožančiaus Karalienės garbei, kad išmelstumėte pasauliui taiką ir karo pabaigą...

Tuo pačiu metu, paprašyta pagydyti ligonį, Švč. Marija pažadėjo su sąlyga, jei jis kasdien kalbėsias rožančių.

Rugpiučio 13 Dievo Motiną vėl ragino:

— Jūs turite kalbėti rožančių kiekvieną dieną...

Kiekvieno apsireiškimo metu Švč. Marija primindavo kalbėti rožančių.

Pagaliau spalio 13 Ji pasisakė esanti Rožančiaus Karalienė, atėjusi į žemę paraginti žmones pakeisti savo gyvenimą ir kasdien kalbėti rožančių.

Gegužės 13 Švč. Marija pažadėjo, kad Pranciškus nueisias į dangų, jei dažnai kalbėsias rožančių. Šita žinia taip jį pradžiugino, kad jis sušuko:

— O, Švč. Marija. Rožančius. Aš jį kalbėsiu tiek, kiek Tu nori.

Jis kasdien sukalbėdavo aštuonis ar devynis rožančius, neminint dažnai kartojamų angelo išmokyty maldų.

Netik Pranciškus, bet ir abi regėtojos kasdien kalbėdavo rožančių. Tikrai įspūdinga, kad pati Švč. Marija mokė vaikus tos maldos.

1918 m. gegužės 9 d., kai bažnyčioje buvo laikomos Mišios, mažąją Jacintą aplankė Fatimos Rožančiaus Karalienė ir motiniškai ją mokė, kaip kalbėti rožančių, apmąstant kiekvieną paslaptį. (Kun. Jonas Kuzmickis, Marija mums kalba, Londonas, 1954 m.).

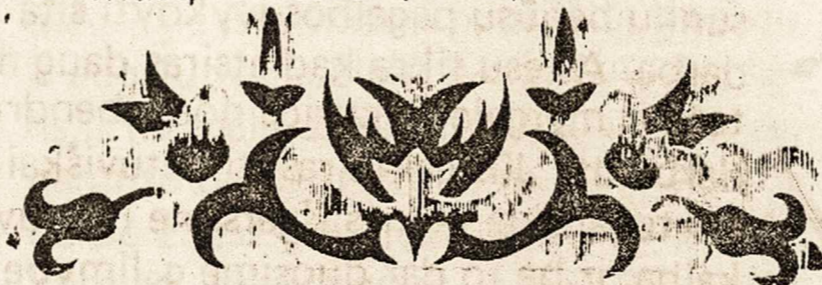
Rožinis — tai malda, į kurią Marija sudeda visas viltis žmonijos atžvilgiu; ir didžiausias ginklas, kurio bedieviai komunistai taip bijo — daugiau, negu ato-



minės bombos.

Tai ginklas, kuris visiems prieinamas: vyrams, moterims, seneliams, ligoniams, suaugusiems ir vaikams. Tačiau ar mes jį vartojam? Ir ar mokinam kitus tinkamai jį pasinaudoti? "Pati Švč. Marija mokė vaikus tos maldos"...

Spalio mėnuo kaip tik skirtas artimiau susipažinti su šiuo "atominiu ginklu" mūsų rankose. (KPG)



Halina Mošinskienė

MOKYTOJOS MIRTIS

*Tylos namuos viena,
pečius apsisiautusi skara,
mano mokytoja kažko laukė.
Svajotoja. Šumano visus
koncertus pažinusi,
savo piano klavišais perbėgo ir
staiga
bildesys į duris nakčia.*

*Ramiai atrakinusi klausia,
o čia įsiveržia kareivių būrys...
Nesupranta, klausinėja...
niekas nieko neaiškina, tik
rékauja:
— Pasiimk ryšulį, kas lengviau
ir važiuojam toliau...*

*Paklusniai, tyliai apsigaubia
skara,
moteris slenka pro duris su
menka manta —
kaip kūdikis bežadis, vėtros
pagauta,
nieko nenuskriaudusi auka.
Paskutinis žvilgsnis į piano
klaviatūrą
Šumano elegijų partitūrą...*

VEIKLOS KALENDORIUS

Lapkričio 10: BLSjungos įsteigimo minėjimas

Lapkričio 24: Spaudos Diena

Gruodžio 14: Jaunimo pasiruošimas Kalėdoms

Gruodžio 21: Skautų Kūčios

Gruodžio 31: N. Metų sutikinimas

Sveikiname

kleboną

KUN. PRANA GAVĖNA

gimtadienio proga (11.X.)

linkime daug laimės, geros sveikatos ir gausios Dievo palaimos darbe mūsų tarpe.

Šv. Juozapo Vyrų Brolija

*Įgrūdo vagonan į dejonų tvaiką
baisų.*

*Nusviro galva, prigludusi prie
lentos,*

*ausyse spengia riksmas, vaikų
maišatis...*

*Kamputyje ji užmerkia šviesias
akis.*

*... Ir skrieja neišsakyti žodžiai
— kodėl? už ką?*

*Svajonėse sukurtų personažų,
miražų...*

*Dar tiesiai liauni pirštai į
vitražą*

*vagono lentų plyšy pro šalį
skriejančių pievų...*

*Sukepusiose lūpose užgęsta
paskutinis "Sudievu"....*

*Susmunka trapus kūnas: Mirtis
užmerkia akis.*

*Kažkokioj palaukėj išmeta
lavoną.*

kažkas uždengia šakomis.

P. S. Taip žuvo mano muzikos mokytoja Elena Neimanaitė-Serviskienė, 1941 m. tremiama iš Panevėžio. Baigusi Leipcigo konservatoriją, buvo ištekėjusi už čekų smuikininko Serviskio, po trijų mėnesių žuvusio I D. karo metu fronte. Ji buvo kilusi iš Lietuvos žinomos ev. reformatų Neimanų šeimos, viena iš Onos Konstancijos Yčienės seserų. Buvau jos pianino mokinė nuo 1924 iki 1936 m. Panevėžyje pasižymėjo kaip pianistė virtuozė. Tikiuosi, kad daug jos buvusių mokinių prisimena ją šviesiai ir pilnais pagarbos jausmais.

1985 m. Brazilija

**PARDUODAMAS
ŽODYNAS
DICIONÁRIO
PORTUGUÊS-LITUANO**
Kreiptis į Šv. Kazimiero parapiją,
R. Juatindiba, 28, tel. 273-0338

PARDUODAME
AUTOMOBILIAMS
LIPINĖLIUS — Adesivos
SKYDELIUS su grandinėmis
Chaveiros com emblema Vytis.
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

IEŠKOMA
moteris arba šeima ligoinei prižiū-
rėti. Duodamas butas. Skambinti
Bruna — 265-046

KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJUS

Lietuvių tauta apsikrikštijo labai vėlai ir per tris kartus: 1251 metais – karalius Mindaugas su savo dvariškiais; 1387 – aukštaičiai; ir pagaliau 1413-17 – žemaičiai.

Tarp pirmojo – Mindaugo krikšto – ir masinio, pravesto Jogailos-Vytauto, praėjo virš 130 metų. Dar ilgiau truko, kol visa tauta pasisavino krikščionybės dvasią.

Dėl kaimyninių valstybių politinių motyvų, krikščionybės kelias Lietuvon buvo ilgas ir vargingas. Būt kartą joje įsitvirtinus, ji tapo tautos gyvastingumo ir stiprybės šaltiniu. Krikščioniško-katalikiško tikėjimo stiprinama, lietuvių tauta išvermingai pakėlė virš 120 metų užsitęsusią caristinės Rusijos genocidinę vergiją bei jos vykdomą religinį persekiojimą. Nepalaužia tautos dvasios ir dabartinis ateistinis komunizmas. Sibiro taigos, vergų lageriai ir partizanų pralietas kraujas iššaukia ne beprasmį kerštą, o ugdo kilniausius krikščioniškos meilės jausmus, kaip liudija Nijolės Sadūnaitės žodžiai ją pasmerkusiems teisėjams: "Blogį turime visu grieštumu smerkti, bet žmogų, nors ir klystantį, privalome mylėti".

Krikščionybės Lietuvon įvedimo jubiliejų švęsime 1987 metais, nes 1387 metų krikštas lietuvių tautai turėjo lemiamos reikšmės religiniu, tautiniu, kultūrinu ir politiniu atžvilgiu. Šiuo krikštu Lietuva sekmingai atsiribojo nuo slavų kultūros ir Maskvos politinės įtakos bei galutinai susirišo su Vakarų Europa.

Tačiau nežiūrint kiek 1387 metų krikštas būtų reikšmingas politiškai, tautiškai ar kultūriškai, 1987 metais švenčiamas krikščionybės jubiliejus pirmoje vietoje yra religinė sukaktis ir kaip tokia turi būti atšvęsta.

Dėl dabartinės lietuvių tautos padėties, vieši ir iškilmingi minėjimai yra reikalingi ir svarbūs, tačiau jubiliejaus pasisekimas priklausys nuo to, kiek kiekvienas iš mūsų tapsime sąmoningesni krikščionys.

Centrinis Jubiliejaus Komitetas, sudarytas iš visiems laisvajame pasaulyje gyvenantiems lietuviams atstovaujantių organizacijų bei jo įgaliotas Vykdomasis komitetas ruošia bendrus jubiliejaus

Gerbiamas Tautieti,

BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS valdyba maloniai kreipiasi į Jus, prašydama sumokėti šių metų Solidarumo Mokestį, kuris yra tik Cr\$. 20.000.

Nelengvas yra BLB-nės veikimas mūsų kolonijoje, kurioje tik mažas skaičius lietuvių prisideda su šia maža parama ją paremti ir palaikyti. Amerikos, Kanados ir kitų kraštų lietuviai laiko Solidarumo Mokestį kaip svarbiausią kiekvieno lietuvių pareigą prisidėti su šiuo mokesčiu prie lietuvių išlaikymo savo kolonijose.

Mūsų kolonijoje, BLB-nės lietuvių išlaikymo barai, yra visų žinomi. Tautinių švenčių minėjimai, PUC lietuvių kalbos ir kultūros kursas, Lituanikos išlaikymo išlaidos. Šiuo laiku pastangos atgaivinti šeštadieninę lietuvišką mokyklą ir kiti mažesni užmojai reikalauja finansinių pajamų, kurias mums tenka surinkti iš parengimų ir Solidarumo Mokesčio. Deja, parengimai ne visuomet palieka pelno ir juos rengti kas kart yra sunkiau, nes mažai kas nori prie jų prisidėti.

Be to, Solidarumo Mokestis jums duoda teisę gauti visų mėgiamą žurnalą, PASAULIO LIETUVI, kurio normalaus prenumeravimo kaina yra 10 dolerių, mūsų pinigais, Cr\$. 100.000. Tai reiškia, Solidarumo Mokestis jums išėina žymiai pigiau negu minėta prenumerata. Aišku kad būtų gerai jei prie Solidarumo Mokesčio Jūs galėtumėt pridėti auką Pasaulio Lietuviai nors pašto išlaidoms padengti.

Tikėdami kad šį mūsų prašymą Jūs nedelsiant patenkinsite. Dėkojam iš anksto ir linkime Jums sėkmės ir viso gero.

Jonas Tatarūnas
BLB-nės Valdybos Pirmininkas

Endrikas Guzikauskas
Iždininkas

P.S. Čekius siųsti COMUNIDADE LITUANO BRASILEIRA vardu,
Rua Juatindiba, 28 – 03124 São Paulo, SP.

šventimo planus ir gaires. Paskirų kraštų Kunigų vienybės bei Sielovados centrai ir Lietuvių Bendruomenės yra kviečiamos sudaryti vietinius komitetus tinkamai jubiliejų švęsti savo kraštų katedrose, parapijose, organizacijose, šeimose.

Paulius A. Baltakis, O.R.M.

KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJAUS VEDAMOJI MINTIS

Lietuvių tauta, dėkodama Dievui už Jo suteiktą malonę, šventu krikštu įsijungusi į krikščionišką tautų tarpą, sovietų okupuotoje Lietuvoje ir išėivijoje 987 metais švenčia krikščionybės 600 metų sukaktį, kuria siekiama:

1. IŠKELTI KRIKŠČIONYBĖ, kaip didžiąją dvasinę vertybę, jos lemiamą vaidmenį lietuvių tautos istorijoje, jos įtaką tautos kultūrai, mokslui, doriniam

gyvenimui bei jos tapimą didžiąja tautos atrama sutemų, laikotarpiams.

2. ŽADINTI DVASINĮ ATSINAUJINIMĄ, pagilinti savo krikščioniškąjį tikėjimą, sustiprinti lietuvių dvasines pajėgas.

3. PUOSELĖTI GLAUDESNEJUNG TĮ su Lietuvos tikinčiais, kovojančiais už savo krikščioniškąjį tikėjimą bei laisvę; atkreipti laisvojo pasaulio dėmesį į jų būklę; didesne moraline pagalba stiprinti Lietuvos Bažnyčios ir lietuvių tautos viltį.

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJAUS KOMITETAS

Esame didingos istorijos tauta ne tik laimėjimais, bet ir pralaimėjimais – ne tik Žalgiriu, bet ir Kražiais.
DR. J. GIRNIUS

KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS – FUNDO CULTURAL CASIMIRIANO	
1. Kazimierinių Metų Ruošos komitetas	Cr. 1.000.000
2. N. N. Poeto Venancijaus Ališo atminčiai	Cr. 5.000.000
3. Šv. Kazimiero p-ja T. Jono Bružiko, SJ, atminčiai	Cr. 1.000.000

Chopperia Alexchopp

CHOPP – PIZZA – FRIOS
MÚSICA AO VIVO

RESERVADO PARA FESTAS

Rua Solon, 1062 - Tel.223-2333 - Bom Retiro

MŪSŲ ŽINIOS

GRAŽUS KRIKŠTAS

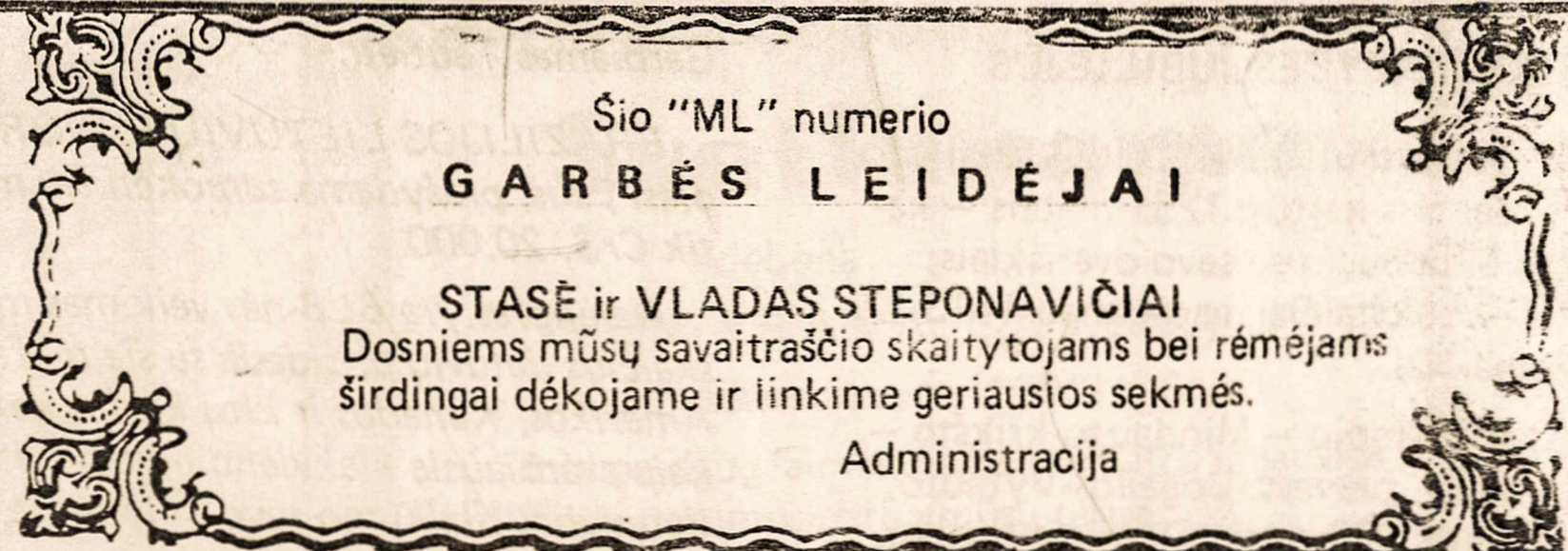
Praeitą šeštadienį, Brazilijai švenčiant "Aparecidos" šventę, šv. Kazimiero parapijoje buvo pakrikštyta DAINA POPIC BENDORAITYTĖ, Ivani Popic ir Mauryčio Bendoraičių pirmagimė dukrelė. Krikštijo kun. Petras Rukšys ir krikšto tėvais buvo Mauryčio sesuo Silvija ir jos vyras Tadeo Machado. Ivani ir Maurytis yra ilgamečiai nemuniečiai. Krikšto apeigose dalyvavo Dainos tėvų giminės ir draugai, tarp kurių daug nemuniečių. Mauryčio tėveliai Emilija ir Liudas krikštynose dalyvavusiems priėmė pietums – churrasco savo namuose V. Zelinoj. Ivanės brolis Paulius meistringai visus vaišino jo kepta gardžia mėsa, o šeimininkės kitais skaniais valgiais. Buvo graži šilta diena ir buvo malonu vėl susitikti ir pasidžiaugti Dainos jėjimu į mūsų didelę katalikišką šeimą.

ARVYDAS ŽYGAS GRĮŽO Į JAV-bes

Išbuvęs su mumis du mėnesius ir daug dirbęs su mūsų jaunimu, praeitą šeštadienio rytą (4-tą valandą), į Rio de Janeiro išvažiavo Arvydas Žygas. Į autobusų stotį jį palydėjo kun. Juozas Šeškevičius ir Viktoras Tatarūnas su šeima. Arvydas būdamas su mumis, atliko didelį darbą: kas savaitę jis laikė bent tris ar keturias paskaitas apie lietuvių tradicijas ir meną. Linkime Arvydui sėkmingai pasiekti doktorato, ir kad jo darbas mūsų tarpe atneštų gausių vaisių.

PAVASARIO ŠVENTĖ LITUANIKOJ

Spalio 13 daug tautiečių paliko didmiesčio triukšmą ir užterštą orą ir mie-



Šio "ML" numerio

GARBĖS LEIDĖJAI

STASĖ ir VLADAS STEPONAVIČIAI

Dosniems mūsų savaitraščio skaitytojams bei rėmėjams širdingai dėkojame ir linkime geriausios sėkmės.

Administracija

lai išvyko į Lituaniką, kur jau kasmet BLB-nė rengia Pavasario šventę. Svarbu pabrėžti, kad dalyvavo, ir aktyviai, daug jaunimo. Jau šeštadienį, "Volungės" merginos pristatė į virtuvę kaip pagalbinkės. O sekmadienį, atvažavus tautiečiams iš São Paulo autobusais bei lengvomis mašinomis, šventė prasidėjo Mišiomis, kurias gražioje koplytėlėje laikė kun. V. tautas Kavolis. Mišios buvo lietuviškai, su skaitiniais ir pamokslu portugališkai. Ir pirmą kartą Lituanikoje Volungės choras kėlė lietuviškai ovacijas Viešpačiui – kaip padėką už tokį gražų lietuvišką kampfelį. Mišios buvo BLB-nės užprašytos už a.a. Marytę Bumblienę, kuri, būdama gyva, vis dalyvaudavo lietuviškuose parengimuose.

Po religinių apeigų – kvepiantis "churrasco" su prieskoniais, ką paruošė p. Angelika su savo grupe. "Churrasca" kepė Viktoras ir Aldona Tumai bei Jonas su Adelia Barscevičiais. Gi pačiuose pikniko namuose matėsi naujų savininkų įnešti pagerinimai: naujos kėdės, geresnis pačios vietos aptvarkymas.

Po pietų buvo sudaryta juri komisija karalaitėi ir princesėm išrinkti. Komisiją sudarė dr. Antonio Šiaulys, Aleksandras Bumblis, dr. Francisco Rangel Almada, Genutė Dirsė ir Leonardas Mitulis. Visai šiai ceremonijai vadovavo Alfonsas Kublickas. Kandidatės, lietuviš-

kai tautiniais rūbais, pristatytos ir "egzaminuotos", gauna pažymius, kuriuos patikrina ir suskaito BLB-nės pirmininkas, p. Jonas Tatarūnas. Ir paskelbiami šie rezultatai:

1. vieta: Miss Lituanika – Andrea Ligia Augustauskas
2. vieta: Miss Primavera – Ana Paula Tatarūnas
3. vieta: Miss Simpatia – Ana Maria Stanke
4. vieta: Kristina Karsokas

Miss Lituanika praėjusių metų, Marcia Pavilonytė, perleidžia karūną šių metų Miss Lituanikai. Ponia Vera Tatarūnienė ją apvainikuoja auksine gintaro karūna, kuria buvo apvainikuota 1975 m. Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Karalienė. Kitos princesės gauna dovanų lietuvišką juostą ir... daug katučių. Miss Lituanika dar gauna teisę praleisti savaitę Aguas de Lindoia viešbuty, o p. Genytė Dirsė, Antano Baltušio motina, pakviečia praleisti savaitę S. Petersburg Beach, Floridoje, Russ-Mary Hotelly, JAV-bėse.

Tradicinis valsas, šokiai, lošimai, maudymasis, žaidimai. Ir nepastebimai atėjo vakaras – laikas skubintis namo.

BLB-nė ypač dėkoja dr. Antanui Šiauliui, kuris savo Cr.1.000.000 auka stipriai parėmė šią Pavasario šventę.

metinė „MŪSŲ LIETUVOS“

SPAUDOS ŠVENTĖ

Lapkričio (Novembro) 24 diena

M I Š I O S už gyvus ir mirusius spaudos darbuotojus

P I E T Ū S 12:30 val. Jaunimo Namuose

L O T E R I J A su originaliais tapytojų paveikslais

V I L A Z E L I N O J – J A U N I M O N A M U O S E

V I S I D A L Y V A U K I M E I R S A V O S P A U D A P A R E M K I M E